

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Patoloxía Podolóxica I	Código	750G02119	
Titulación	Grao en Podoloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Rosende Bautista, Carolina	Correo electrónico	carolina.rosende@udc.es	
Profesorado	Pérez García, Sergio Rosende Bautista, Carolina Veiga Seijo, Raquel	Correo electrónico	sergio.perez.garcia@udc.es carolina.rosende@udc.es raquel.veiga.seijo@udc.es	
Web	https://moodle.udc.es/			
Descrición xeral	<p>A materia de Patoloxía podolóxica I, integrará os temas necesarios para adquirir os coñecementos para realizar un diagnóstico, prognóstico e plan de tratamento dos procesos patolóxicos, morfolóxicos e funcionais do pé. A abordaxe do estudo as diferentes patologías e afeccións realizarase desde o punto de vista clínico e funcional, integrandose deste xeito o estudo da semioloxía das patologías podolóxicas e as manobras de exploración física así como o uso e interpretación de probas complementarias nos diferentes procesos patolóxicos do pé. A Patoloxía Podolóxica atópase dividida en dúas materias no actual título de grao, esta primeira materia que aborda un estudo xeral das patologías e alteracións morfofuncionais do pé que no curso posterior completárase co estudo das patologías do pé asociadas a procesos sistémicos e cos procesos patolóxicos característicos de diferentes etapas da vida. Os contidos a desenvolver na materia son: Técnicas de exploración, para emitir un diagnóstico e prognóstico, e deseñar o plan de tratamento integral da patoloxía da extremidade inferior. Traumatismos óseos e músculo ligamentosos. Patoloxía do antepié e do retropié. Deformidades congénitas. Lesións neurolóxicas. Amputacións. Pé de risco e os parámetros clínicos patolóxicos das afeccións estruturais e funcionais do aparello locomotor en decúbito, bipedestación estática e dinámica.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A100	CE36 Coñecer e diferenciar, segundo os parámetros clínicos, os procesos patolóxicos do pé, as afeccións estruturais e funcionais do aparello locomotor, as patoloxías de membro inferior e os procesos sistémicos con repercusión podolóxica
A103	CE39 - Coñecer e desenvolver as técnicas de exploración, para emitir un diagnóstico e prognóstico, e deseñar o plan de tratamento ortopodolóxico de acordo aos obxectivos terapéuticos
A105	CE41 -Coñecer, diagnosticar e tratar as patoloxías do pé: Traumatismos óseos e músculo-ligamentosos, patoloxía de antepe e retrope, deformidades conxénitas e adquiridas, lesións neurolóxicas, Amputacións e Asimetrías
B24	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B25	CB3 -- Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B27	CB5 -Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B28	CG01 - Coñecer e aplicar os fundamentos teóricos e metodolóxicos da Podoloxía e Podiatría
B29	CG02 - Coñecer a estrutura e función do corpo humano en especial da extremidade inferior, semioloxía, mecanismos, causas e manifestacións xerais da enfermidade e métodos de diagnóstico dos procesos patolóxicos médicos e cirúrxicos, interrelacionando a patoloxía xeral coa patoloxía do pé.

B30	CG03 - Obter a capacidade, habilidade e destreza necesarias para diagnosticar, prescribir, indicar, realizar e/ou elaborar e avaliar calquera tipo de tratamento podolóxico, ortopodolóxico, quiropodolóxico, cirurxía podolóxica, fíxico, farmacolóxico, preventivo e/ou educativo, baseado na Historia clínica
B39	CG12 -Capacidade para a cooperación, o traballo en equipo e a aprendizaxe colaborativo en contornas interdisciplinares
C9	CT01 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C10	CT02 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro
C15	CT07 - Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sustentable ambiental, económico, político e social
C16	CT08 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C17	CT09 - Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumprilos

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	Recoñecer, diagnosticar e orientar o manexo das principais patoloxías do pé	A100 A103 A105	B27 B28 B29 B30 B39
Coñecer o desenvolvemento da extremidade inferior e as características da marcha nas diferentes etapas da vida.	A100 A103 A105	B24 B25 B28 B30 B39	C9 C10 C16 C17
Coñecer as alteracións morfolóxicas do raquis e membro inferior e recoñecer, diagnosticar e orientar no manexo das alteracións que causan no pé.	A100 A103 A105	B24 B25 B28 B29 B30 B39	C9 C10 C15 C16
Coñecer e identificar as deformidades morfolóxicas e estruturais do pé que afectan as diferentes etapas da vida.	A100 A103 A105	B24 B25 B27 B28 B29 B30 B39	C9 C10 C15 C16 C17
Coñecer, utilizar e interpretar os parámetros clínicos, as técnicas de exploración e as probas complementarias en Podoloxía necesarias para o diagnóstico dos procesos patolóxicos, morfolóxicos e funcionais do pé.	A100 A103 A105	B24 B25 B27 B28 B29 B30	C9 C10 C15 C16

Contidos	
Temas	Subtemas

UNIDAD DIDÁCTICA I: Bases do diagnóstico Podolóxico	<p>Tema 1: Conceptos teóricos do diagnóstico en Podoloxía</p> <p>Tema 2: Conceptos xerais de las patoloxías podolóxicas</p> <p>Tema 3: Bases conceptuais e Modelos teóricos da función del pe</p>
UNIDAD DIDÁCTICA II: Desenrolo da extremidade inferior e marcha humana	<p>Tema 4: Embrioloxía y desenrolo morfolóxico da extremidade inferior.</p> <p>Tema 5: A marcha humana nas diferentes etapas da vida: Características de normalidade e determinantes da marcha</p>
UNIDAD DIDÁCTICA III: ALTERACIONES MORFOLÓXICAS Y ESTRUCTURAIS DEL PE	<p>Tema 6: Deformidades morfolóxicas y estruturais da articulación Tibioperoneaastragalina: Tobillo equino e Talo</p> <p>Tema 7: Deformidades morfolóxicas y estruturais de retrope conxénitas e adquiridas</p> <p>Tema 8: Deformidades morfolóxicas y estruturais de antepe conxénitas e adquiridas.</p> <p>Tema 9: Deformidades morfolóxicas y estruturais dos arcos plantares: Pe plano y Pe cavo</p> <p>Tema 9: Deformidades morfolóxicas y estruturais de primero radio</p> <p>Tema 10: deformidades morfolóxicas y estruturais de los dedos.</p>
UNIDAD DIDÁCTICA IV: ALTERACIONES MORFOLÓXICAS E ESTRUCTURAIS DO RAQUIS, COXA E XEONLLO	<p>Tema 11: Alteracions de la columna vertebral: valoración e abordaxe podolóxico</p> <p>Tema 12: Alteracions de coxa: Valoración e abordaxe podolóxico</p> <p>Tema 13: Alteracions do xeonllo: Valoración e abordaxe podolóxico</p> <p>Tema 14: Alteraciones rotacionais y lonxitudinais del membro inferior, valoración e abordaxe podolóxico.</p>
UNIDAD DIDÁCTICA V: EXPLORACIÓN PODOLÓXICA DA EXTREMIDADE INFERIOR: TÉCNICAS E INTERPRETACIÓN CLÍNICA	<p>Tema 15: Semioloxía da exploración física</p> <p>Tema 16: Parámetros clínicos anormais da exploración en descarga.</p> <p>Tema 17: Parámetros clínicos anormais da exploración en bipedestación e dinámica</p> <p>Tema 18 : análise da pegada plantar e a marcha en situacións patolóxicas</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Prácticas de laboratorio	A100 A103 B24 B25 B28 B30	9	14	23
Seminario	A103 A105 B24 B27 B28 B39	8	32	40
Estudo de casos	A103 A105 B24 B25 B27 B30 C9 C10	6	24	30

Proba mixta	A100 A103 A105 B24 B25 B27 B28 B29 B30 C10 C16 C17	2	20	22
Proba práctica	A103 B24 B28 B30 C9 C16 C17	1	8	9
Sesión maxistral	A100 A103 A105 B24 B27 B28 B29 B30 C9 C15 C16	21	0	21
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	<p>Actividade formativa que permite aos estudantes aprender con eficacia a través realización de actividades de carácter práctico, como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións.</p> <p>O incumprimento das normas de laboratorio faría imposible a súa realización e a cualificación de NON axeitado nas prácticas. Será obrigatoria (excepto a presentación da certificación médica) a asistencia ás prácticas presenciais para todos os alumnos.</p>
Seminario	<p>Actividade formativa orientada á aplicación da aprendizaxe, na que se desenvolven diversas metodoloxías e probas, mediante as cales o alumno desenvolve tarefas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.</p> <p>Será obrigatoria (agás a presentación da certificación médica) a asistencia a seminarios presenciais para todos os alumnos a excepción dos alumnos de matrícula parcial e exención académica que deberán realizar as actividades propostas polo profesorado da materia. As actividades de seminario serán realizadas nas instalacións da Facultade de Enfermaría e Podoloxía.</p>
Estudo de casos	<p>Metodoloxía na que o suxeito se enfrenta á descrición dunha situación específica que suscita a problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O estudante enfróntase ao problema concreto, que describe unha situación real na vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referíndose a un determinado campo de coñecemento ou acción, para chegar a unha decisión razoada despois dun proceso de discusión en pequenas dimensións. grupos de traballo.</p> <p>Será obrigatoria (agás a presentación da certificación médica) a asistencia ás sesións de estudos de casos presenciais para todos os alumnos a excepción dos alumnos de matrícula parcial que deberán realizar as actividades propostas polo profesorado da materia.</p>
Proba mixta	<p>Proba que integra preguntas de proba estándar e preguntas de proba estándar. En canto a Preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, como preguntas obxectivas, podes combinar preguntas de resposta múltiple, ordenación, resposta curta, discriminación, finalización e / ou asociación</p>
Proba práctica	<p>Proba na que o alumno debe demostrar a adquisición de habilidades prácticas relacionadas coa materia</p>
Sesión maxistral	<p>Presentación oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgúns preguntas dirixidas ao alumnado, co fin de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral étamén coñecido como charla, método expositivo ou lección maxistral. Esta última modalidade pode reservarse para un tipo lección especial impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que implica unha elaboración orixinal e baseado no uso case exclusivo da palabra como medio de transmisión de información á audiencia.</p> <p>As sesións impartiranse de xeito presencial nas instalacións da Facultade de Enfermaría e Podoloxía</p>

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

<p>Sesión maxistral</p> <p>Prácticas de laboratorio</p> <p>Seminario</p> <p>Estudo de casos</p>	<p>O alumnado disporá de atención persoalizada durante as sesións presenciais de prácticas e estudos de casos.</p> <p>Ademáis o profesorado da materia porá a súa disposición o horario de tutorías para tratar todos os temas relacionados coa materia que precisen.</p> <p>O alumnado contactará co profesorado da materia para concertar as datas e horarios das sesións de atención persoalizada que poderán ser individuais ou en grupo e manterse de xeito presencial ou virtual.</p>
---	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	A100 A103 B24 B25 B28 B30	<p>O alumnado deberá asistir o 100% das prácticas, con excepción dos casos de enfermidade xustificados de forma axeitada. A asistencia as prácticas e obrigatoria para superar a materia.</p> <p>O alumnado deberá presentar un boletín das prácticas de xeito obrigatorio que computará un 5% da calificación final da materia.</p>	5
Seminario	A103 A105 B24 B27 B28 B39	<p>O alumnado deberá realizar as actividades propostas nos seminarios, a presencialidade nas sesións presenciais programadas computara un 2% na calificación final da materia.</p> <p>A entrega de actividades realizarase na Plataforma Moodle a entrega e obtención do 50% da calificación das mesmas será obrigatoria para superar a materia. As actividades propostas computarán un 8% da calificación final da materia.</p> <p>O alumnado de matrícula parcial deberá entregar as actividades e obter o 50% da puntuación que nestos casos será o 10% da puntuación total da materia.</p> <p>En segunda oportunidade e oportunidade adiantada o alumnado deberá contestar a preguntas específicas dos temas traballados nos seminarios e alcanzar o 50% da puntuación das mesmas para superar a materia.</p>	10
Estudo de casos	A103 A105 B24 B25 B27 B30 C9 C10	<p>O alumnado deberá realizar as actividades propostas nos estudos de casos, a presencialidade nas sesións presenciais programadas computara un 2% na calificación final da materia.</p> <p>A entrega de actividades realizarase na Plataforma Moodle a entrega e obtención do 50% da calificación das mesmas será obrigatoria para superar a materia.</p> <p>As actividades propostas computarán un 8% da calificación final da materia.</p> <p>O alumnado de matrícula parcial con dispensa académica deberá entregar as actividades e obter o 50% da puntuación que nestos casos será o 10% da puntuación total da materia.</p> <p>Na proba mixta incluírase un caso que o alumnado debe resolver de forma individual e obter o 50% da puntuación da mesma para superar a materia. A proba de estudo de caso computará un 15% da puntuación final da materia.</p> <p>En segunda oportunidade e oportunidade adiantada de non ter entregadas e superadas as actividades no curso anterior o caso a resolver na proba mixta final computará o 25% da calificación final da materia.</p>	25

Proba mixta	A100 A103 A105 B24 B25 B27 B28 B29 B30 C10 C16 C17	O alumnado deberá realizar unha proba mixta, con preguntas test obxectivas e preguntas de desenvolvemento na data fixada polo calendario oficial da FEP. Nas preguntas test inclúense os contidos das sesións máxistras e seminarios. Nas preguntas de desenvolvemento só se inclúe a materia impartida nas sesións máxistras. O alumnado deberá superar o 50% de ambas probas para poder superar a materia. So se procederá a corrección das preguntas curtas cando se acade a metade da puntuación nas preguntas tipo test, Na segunda oportunidade e oportunidade adiantada o exame terá a mesma metodoloxía e puntuación.	50
Proba práctica	A103 B24 B28 B30 C9 C16 C17	Na mesma data do exame final da materia realizarase unha proba práctica na que o alumnado deberá demostrar a adquisición de competencias das prácticas (10%) Na segunda oportunidade e Oportunidade adiantada deberá realizarse a proba práctica de xeito obrigatorio.	10

Observacións avaliación

Para superar a materia é obrigatorio asistir ás prácticas de laboratorio e superar (50% do seu valor total) as actividades propostas nos seminarios e casos clínicos así como a proba mixta e a proba práctica. As cualificacións das prácticas, estudos de casos e os seminarios só computarán na cualificación final se se supera o 50% da cualificación da proba mixta. No caso de non presentarse ou non superar a proba mixta na primeira oportunidade, as cualificacións das prácticas, estudo de casos e os seminarios computarán na segunda oportunidade se se supera nesa oportunidade o 50% da cualificación da proba mixta. A cualificación que figurará no acta en caso de non superar a proba mixta, será a cualificación do exame calculada sobre o 100% da avaliación. En segunda e sucesivas matrículas só computarán as cualificacións das prácticas dos cursos anteriores. O alumnado deberá facer unha proba práctica e superar a proba mixta que inclúe o estudo de casos e materia dos seminarios. A cualificación de Non Presentado outorgarase cando o alumnado non sexa evaluado nalgunha das actividades de avaliación continua, sempre que o alumnado realice as prácticas da materia obterá unha cualificación na mesma na primeira oportunidade. A cualificación de matrícula de honra, dado o seu carácter graciable, concederase automaticamente ao alumnado que obteña un 10 na cualificación media da materia. De darse o caso de que haxa máis alumnos/as con esa cualificación que matrículas se poidan outorgar pola cota oficial establecida, convocarase a todos os alumnos/as para a realización dunha proba específica de desempate, que consistirá en unha proba de características similares ás da proba mixta, exame que se fixará en data e hora de acordo cos interesados/as. En caso de non existir ningún alumno/a con cualificación de 10, todo o alumnado que obteña unha cualificación media igual ou superior a 9,5, poderán optar á matrícula de honra previa solicitude ao profesor e mediante a superación da proba anteriormente descrita. No caso de que non existan solicitudes expresas de opción a matrícula, o profesor se reserva a potestade de otórgalas naqueles casos que, cumprindo o requisito de cualificación media, pudiesen ser merecedores de matrícula pola aptitude e a atitude demostradas durante o desenvolvemento da materia. Alumnado en matrícula parcial e o alumnado de SICUE/ERASMUS que tengan que cursar materias en outros cursos: O alumnado en matrícula parcial que obteña a dispensa académica debe de comunicalo obrigatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado é obrigatorio ao 100% a realización das prácticas. O alumnado entregará as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma. Oportunidade adiantada de avaliación: O alumnado que se atope nos supostos recollidos na normativa de xestión académica da UDC disporá desta opción para superar a materia mediante unha proba escrita e proba práctica de características similares á recollida no proceso de avaliación que terá, nesta oportunidade, un peso do 100% da cualificación final (proba de estudo de casos 25%, Proba práctica 10% e proba mista 65%). PLAXIO: Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento. A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>MICHAUD, T.C. Foot Orthoses and Other Forms of Conservative Foot Care. Baltimore: Williams Wilkins, 1993. MICHAUD, T. CHuman Locomotion. The conservative Management of Gait-related disorders. Massachusetts. Newton Biomechanics. 2011 VALMASSY, RL. Clinical Biomechanics of the lower extremities. St. Louis: Mosby, 1996 TACHDJIAN, M.O. Ortopedia Clínica Pediátrica. Diagnóstico y tratamiento. Buenos Aires: Médica Panamericana, 1999 M. O. SEIBEL, Función del pie: texto programado, Madrid, Ortocen, 1994 ROOT M, Normal and abnormal function of the foot, Vol. 2, Clinical Biomechanics Corporation, 1997 Root. M. Función Normal y Anormal del pie. Ed. Base. Barcelona. 2012 ROOT M. Exploración biomecánica del pie, Vol 1. Madrid: Ortocen Editores, 1991 MUNUERA P. El primer radio: Biomecánica y ortopodología. Santander :EXA Editores, 2008A. DIMEGLIO 1999 ORTOPEDIA INFANTIL COTIDIANA Barcelona: Masson Tachdjian 1999 Ortopedia Clínica Pediátrica Madrid: Panamericana Drenann 2010 The child's Foot & Ankle Philadelphia: Wolters Kluwer Minguella 2003 Malformaciones del Pie Barcelona: Masson Thomson & Volpe 2001 Introduction to podopediatrics London: Churchill livingstone Angela M Evans 2010 The Pocket Podiatry Guide. Paediatrics London: Churchill Livingstone MCRAE R. Exploración clínica ortopédica. Madrid: Ed Harcourt Brace, 1998</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía xeral/750G02103
 Anatomía específica do membro inferior/750G02104
 Fisioloxía Humana/750G02101
 Biomecánica do Membro Inferior/750G02111
 Patoloxía Xeral Aplicada en Podoloxía /750G02102
 Bases para a Interpretación do Coñecemento Científico/750G02108

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Ortopodoloxía II/750G02116

Materias que continúan o temario

Patoloxía Podolóxica II/750G02120
 Ortopodoloxía Clínica/750G02118
 Podoloxía Deportiva/750G02123
 Podoloxía Física/750G02121

Observacións

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir co obxectivo da acción número 5: "Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social" do "Plan de Acción Green Campus Ferrol": A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase entregándose en formato dixital e en papel sen empregar plásticos, con impresións a dobre cara, empregando papel reciclado e evitando a impresión de borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade, no caso de detectar situacións de discriminación por razón de xénero tomaranse medidas para corrixilas. Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías